

ZÁRÓ SZAKMAI JELENTÉS
MECENATÚRA (MEC_21) pályázat
4. ALPROGRAM (MEC_K_21)

Tudományos kiadványok, szakkönyvek papíralapú és egyidejűleg nyílt hozzáférésű elektronikus formátumban történő megjelenésének támogatása

EPR pályázat azonosító: 140852

Pályázó kutató: Dr. Virovecz Nándor Balázs

Befogadó intézmény: Eötvös Loránd Tudományegyetem

1. A megjelent kiadvány címe: Híres-hírhedt Balassa Menyhárt
2. A kiadvány műfaja és nyelve: történettudományi monográfia, magyar nyelven
3. A kiadvány megjelenésének időpontja (év, hónap): 2023 december
4. A papíralapú kiadvány megjelent példányszáma: 100
5. A papíralapú kiadvány terjesztésének módja: - (a pályázati kiírás értelmében nem kerülhet kereskedelmi forgalomba)
6. A nyílt hozzáférésű (Open Access) elektronikus kiadvány formátuma:
PDF
7. A nyílt hozzáférésű (Open Access) elektronikus kiadvány elérhetősége:
<https://www.eltereader.hu/kiadvanyok/https-www-eltereader-hu-media-2024-01-virovecz-nandor-hires-hirhedt-balassa-menyhart-pdf/>
8. A papíralapú kiadvány igényes, magas színvonalú és minőségű nyomdai megjelenése tekintetében tett vállalások mennyiben teljesültek (max. 1000 karakter):
Minden tekintetben teljesültek. A könyv borítója keménytáblás, a belív 80 grammos ofszet papíron, a képmelléklet 4+4 színnel, 115 gramm matt műnyomó.
9. A nyílt hozzáférésű (Open Access) elektronikus kiadvány korszerű technológiát képviselő, felhasználóbarát, magas minőségű kiadása tekintetében tett vállalások mennyiben teljesültek (max. 1000 karakter):
Minden tekintetben teljesültek. Az ELTE Reader felületén a kötetre mutató URL-link nyílt hozzáférésű, bárki számára ingyenesen megtekinthető, mind hagyományos számítógépről, mind

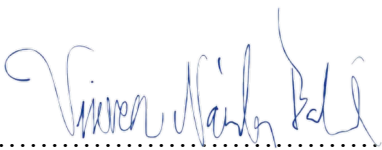
táblagépről. A pdf-formátumnak köszönhetően a szövegben kulcsszavas keresés könnyedén megvalósítható.

10. A benyújtott projekttervben vállalt és a teljesített célok közötti eltérések bemutatása, indoklása (pl. a terjesztés módja, példányszám, elektronikus kiadvány formátuma stb.) (max. 1000 karakter):

11. A kiadvány tartalmának ismertetése (max. 2000 karakter):

Az előszón, a forrásjegyzéken és a képmellékleten kívül a könyv tartalmának gerincét összesen hat főfejezet adja, amelyekben keresztül gyarmati Balassa Menyhárt életútját az országos jelentőségű eseményekbe ágyazva követhetjük végig. Mindezt egy historiográfiai problémákat és a magyar történeti, valamint irodalomtörténeti narratívákat bemutató bevezetés nyit meg. Az első fejezet a család Mohács utáni közéleti szerepvállalását mutatja be, arra fókuszálva, hogy a Balassa testvérek ekkoriban mennyire elválaszthatatlanok voltak egymástól. A második fejezetben házassága, birtokszerzése, törökellenes küzdelmei, a szomszédos Selmecbányával meglévő terhelt kapcsolat, és az ő elűzéséhez jogi alapot jelentő per kerül tárgyalásra. A következőkben erdélyi szereplésének kezdete, az ellentétes oldalakon betöltött tisztségeinek ismertetése (erdélyi vajda, országos főkapitány) áll középpontban, amely egybeesett a Habsburg hatalomátvétellel. Az 1556. évi erdélyi hatalmi restaurációt követően a Bebek-Kendy merényletben vállalt szerepe, majd az egyre kényelmetlenebb erdélyi környezetből történ menekülése, nevezetesen leghíresebb pártváltása kerül görcső alá. A pártváltását és következményeit bemutató főfejezet családtörténeti és hadtörténeti tematikájú alfejezeteket is magába foglal. A biográfiát záró hatodik főfejezet azon törekvései mentén lett összefűzve, hogy miként próbálja családját az erdélyi fogságból kiszabadítani. A hetedik, egyben utolsó főfejezet egy problémaközpontú társadalomtörténeti vizsgálat a familiaritás és a központi rezidencia köré építve (újrakezdés Erdélyben, familiaritás és katonaság szétválaszthatósága stb.). Ugyanitt található egy táblázat azon személyekről, akik különböző pozíciókban és időszakokban Balassa szolgálatában álltak. A könyvhöz tartozik egy függelék, amelyben 16. századi latin és magyar nyelvű, kritikai jegyzetapparátussal ellátott források kerültek publikálásra.

Kelt: Budapest, 2024. 01. 30.

.....

Pályázó kutató aláírása (vagy fokozott biztonságú elektronikus aláírás és időbélyegző)